

Rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 7. 1956, sp. zn. 3 Co 441/56

Číslo: 30/1957

Právní věta:

Spoluzavinil-li ten, kdo pečoval o osoby odkázané na něho výživou, svoji smrt, nelze při posuzování rozsahu nároku těchto osob proti škůdci podle § 356 obč. zák. použít ustanovení § 340 obč. zák., nýbrž ustanovení § 348 obč. zák.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 05.07.1956

Spisová značka: 3 Co 441/56

Číslo rozhodnutí: 30

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada škody, Spoluzavinění

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nezletilý žalobce uplatňuje nárok na náhradu škody, která mu vznikla tím, že zaviněním žalovaného přišla o život jeho jediná živitelka, matka.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby a přednesl mimo jiné, že matka žalobcova ve značné míře svou smrt spoluzavinila.

Lidový soud v Táboře vycházející z právního názoru, že případné spoluzavinění usmrceného živitele je při uplatňování nároku osob výživou na usmrcených odkázaných podle § 356 obč. zák. posuzovat s hlediska ustanovení § 340 obč. zák. o společné s nerozdílné odpovědnosti všech škůdců, vyhověl žalobě. Má za to, že žalovaný jako provozovatel motorového vozidla musí, když k projednání dědictví po usmrcené matce nezl. žalobce nedošlo (§ 320 o. s. ř.), sám nést celou škodu, protože nelze dovést ani případný přechod podílu odpovědnosti usmrcené na nezl. žalobce jako dědice (§ 333 obč. zák.).

Krajský soud zrušil rozsudek lidového soudu a vrátil mu věc k dalšímu jednání a novému rozhodnutí. K otázce, o kterou jde, uvedl

v odůvodnění:

Nárok osob odkázaných svou výživou na usmrceného na náhradu toho, co jim smrtí živitele ušlo (§ 356 obč. zák.), není samostatným nárokem těchto osob, nýbrž jen nárokem odvozeným ze škody usmrceného. V praxi i teorii se zde mluví o t. zv. škodě nepřímé, neboť škoda postihla přímo především usmrceného a osoby výživou odkázané na usmrceného trpí újmou jen v důsledku svého vztahu k usmrcenému. Ustanovení § 356 obč. zák., které poskytuje těmto osobám nárok na náhradu škody, je výjimečným ustanovením, kdy je nutno hradit tuto t. zv. škodu nepřímou. Při řešení otázky, zda při posuzování rozsahu této náhrady lze přihlížet i ke spoluzavinění usmrceného živitele podle § 348 obč. zák., neboť osoby výživou na usmrceného odkázané budou zpravidla bez viny na usmrcení svého živitele, nelze pominout, že by docházelo k ničím neodůvodněnému rozdílu mezi nárokem samého poškozeného i v případě, kdy by zranění mělo za následek jeho úplnou pracovní neschopnost, ba bezmocnost, protože by byl odkázán podle § 348 obč. zák. toliko na poměrnou náhradu, a nárokem osob odkázaných svou výživou na něho, které by vždy mohlo proti spoluškůdci uplatňovat celý nárok, a to pouze proto, že zranění mělo náhodou za následek smrt. Konečně byla by tu disparita v rozsahu nároku na náhradu škody mezi nositelem národního pojištění a osobami odkázanými na usmrceného výživou, neboť nositel pojištění byl odkázán jen na podíl viny škůdce, zatím co osoby odkázané výživou na usmrceného pojištěnce by dosáhly vždy plného uspokojení nároku. Něco takového zákon však jistě nezamýšlel. Plyne to jasně z ustanovení § 110 odst. 1 zák. o nár. poj. i podle obdobného ustanovení § 36 opatření ROH č. 100/1953 Sb., podle nichž nárok poškozeného pojištěnce i usmrceného přechází na nositele pojištění jen podle poměru zavinění škůdce a pojištěnce (srov. rozhodnutí č. 23/1951, 42/1956 Sbírky rozhodnutí čs. soudů).

Z těchto důvodů odvolací soud dochází k právnímu závěru, že spoluzavinil-li ten, kdo pečoval o osoby odkázané na něj výživou, svoji smrt, nelze použít pro rozsah nároku těchto osob proti škůdci podle § 356 obč. zák. ustanovení § 340 obč. zák. nýbrž ustanovení § 348 obč. zák.

V souzeném případě bylo zjištěno, že ke smrti matky nezletilého žalobce došlo při úrazu, který si přivodila, když neovládajíc motocykl a nemajíc také oprávnění k jeho řízení vjela na strom u silnice. Pravomocným rozsudkem lidového soudu v Táboře, kterým byl žalovaný uznán vinným, že svěřil řízení svého motocyklu matce žalobcově, je občanskoprávní soud podle § 92 o. s. ř. vázán jen v otázce viny žalovaného, že motocykl svěřil do řízení matky nezletilého žalobce, ač věděl, že tato řízení jeho neovládá a nemá také k jízdě na tomto motorovém vozidle příslušného úředního oprávnění, nikoli však i v otázce případného spoluzavinění matky žalobcovy na její smrti. Protože lidový soud, ač určité spoluzavinění matky žalobcovy připouští, se v důsledku svého mylného právního názoru otázkou míry jejího zavinění nezabýval, bude podle toho, co bylo výše uvedeno, na něm, aby řízení doplnil a znovu o žalobě rozhodl.

Srov. obdobně § 13 zák. č. 58/1956 Sb., o náhradě škody za pracovní úrazy a o náhradě nákladů léčebné péče a dávek nemocenského pojištění a důchodového zabezpečení.